

Hvad er vigtigt i Norden?

Nordboerne om det nordiske samarbejde
Opinionsundersøgelse 2008

Hvad er vigtigt i Norden?

Nordboerne om det nordiske samarbejde
Opinionsundersøgelse 2008

© Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd
København 2008

ISBN 978-92-893-1769-6

Tryk: Ekspresen Tryk & Kopicenter

Omslag: Kjell Olsson/Par No 1 A/S

Layout: Par No 1 A/S

Oplag: 1.000

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene i
den nordiske miljøsvanemærkeordning.

Publikationen kan bestilles på www.norden.org/
order. Flere publikationer på
www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
1255 København K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Om undersøgelsen

Formålet med denne undersøgelse er at afdække de nordiske befolkningers kendskab til det nordiske samarbejde, samt at afdække hvilke samarbejdsområder befolkningerne anser for at være vigtige. Dele af undersøgelsen er en opfølgning på en tidligere undersøgelse, som Nordisk Råd gennemførte i 2007. Denne undersøgelse er gennemført af Research International for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd

Der er interviewet et repræsentativt udsnit af den voksne befolkning i Norden, dvs. Finland, Sverige, Norge, Danmark og Island. Totalt er der gennemført 2.500 interview. Interviewene er gennemført i september 2008.

Resume

Kendskabet til Nordisk Råd / Nordisk Ministerråd er højt ¹⁾. Således nævner 76 % af borgerne i Norden Nordisk Råd / Nordisk Ministerråd som et område, hvor de nordiske lande i dag samarbejder.

Til trods for det høje kendskab er det ikke opfattelsen blandt de adspurgte, at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har den store indflydelse på borgernes dagligdag. Således svarer kun 6 % af de adspurgte, at de oplever at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråds beslutninger har en stor indflydelse på deres hverdag, 36 % oplever nogen indflydelse og 30 % meget lidt eller ingen indflydelse ²⁾.

Borgerne anser områderne: Bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænserne (83 %) og Miljøbeskyttelse og forbedring af miljøet (73 %) som de to områder, hvor de nordiske lande har den største fordel af at arbejde tæt sammen. Disse områder er også de områder, som anses som de vigtigste inden for det nordiske samarbejde.

Velfærdsområderne ligestilling (59 %) samt uddannelse og forskning (52 %) er områder som de fleste mener „vi“ er gode til i Norden. Omvendt er der ikke den store opfattelse af, at vi er gode til velfærdsområderne ældrepleje (23 %) og hjælp til de svageste i samfundet (26 %).

67 % mener, at Norden skal markedsføre sig internationalt og ser umiddelbart som den største fordel ved dette, at der vil være mulighed for en større økonomisk vækst i Norden (20 %).

Generelt er der en stor opbakning til den nordiske samfundsmodel. Dette ses af, at 77 % mener, at den nordiske samfundsmodel kan spille en rolle som forbillede for resten af verden, og at en international markedsføring vil betyde, at Norden kan bruges som rollemodel for henholdsvis demokrati og menneskerettigheder (16 %) og klima og miljø (15 %).

1) Hjulpet kendskab – idet analysen er lavet på web.

2) Spørgsmålet er stillet på en 10-punksskala. 1–3 er ingen eller lidt indflydelse, 4–7 er nogen indflydelse og 8–10 er stor indflydelse.

Undersøgelsen viser

76 % af borgerne i Norden nævner Nordisk Råd / Nordisk Ministerråd som et område, hvor de nordiske lande i dag samarbejder. Størst er kendskabet i Danmark (83 %) mens det er lavest i Finland (70 %).

Områder som miljø (60 %), kriminalitetsbekæmpelse (49 %) og kultur (47 %) følger efter. I Finland bliver området miljø (72 %) endda nævnt hyppigere end Nordisk Råd / Nordisk Ministerråd (70 %).

9 % af borgerne kan ikke nævne ét område, hvor de nordiske lande i dag samarbejder.

Spørgsmål 1

Kan du nævne områder, hvor de nordiske lande samarbejder i dag? (hjulpet)

■ 2008	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Miljø	52 %	63 %	62 %	72 %	51 %	60 %
Nordisk Råd / Nordisk Ministerråd	83 %	76 %	79 %	70 %	73 %	76 %
Kultur	42 %	45 %	45 %	54 %	50 %	47 %
Arbejdsmarked	23 %	37 %	42 %	41 %	42 %	37 %
Uddannelse	52 %	27 %	33 %	36 %	57 %	41 %
Forskning	40 %	45 %	49 %	50 %	47 %	46 %
Velfærd	6 %	11 %	10 %	15 %	18 %	12 %
Sundhed og helse	10 %	20 %	13 %	20 %	26 %	18 %
Udenrigs- og sikkerhedspolitik	30 %	37 %	52 %	51 %	59 %	46 %
Børn og unge	7 %	8 %	10 %	14 %	20 %	12 %
Kriminalitetsbekæmpelse	50 %	47 %	53 %	62 %	33 %	49 %
Indvandring	15 %	12 %	19 %	29 %	25 %	20 %
Andet	3 %	3 %	3 %	2 %	7 %	4 %
Ved ikke	6 %	12 %	8 %	6 %	13 %	9 %

Note: n=2502

Når der spørges direkte til, om man kender eller har hørt om Nordisk Råd eller Nordisk Ministerråd stiger kendskabet fra 76 % til 81 %. Dette er samme niveau som i 2007 og 2006. Norge har det højeste kendskab på 90 %, mens Finland har den laveste kendskabsgrad på 63 %. I Finland er kendskabet gået tilbage set i forhold til 2007, mens det i Danmark, Sverige og Norge er steget.

Spørgsmål 2

Kender du, eller har du hørt om Nordisk Råd
eller Nordisk Ministerråd?

■ 2008	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Ja	89 %	83 %	90 %	63 %	81 %	81 %
Nej/Ved ikke	11 %	17 %	10 %	37 %	19 %	19 %
2007						
Ja	85 %	77 %	88 %	77 %	81 %	81 %
Nej/Ved ikke	15 %	23 %	12 %	23 %	19 %	19 %
2006						
Ja	81 %	72 %	86 %	70 %	90 %	80 %
Nej/Ved ikke	19 %	28 %	14 %	30 %	10 %	20 %
1993						
Ja	89 %	91 %	92 %	92 %	66 %	91 %
Nej/Ved ikke	11 %	9 %	8 %	8 %	34 %	9 %

Note: n2008=2502

På spørgsmålet om, hvor stor indflydelse, de beslutninger, som træffes i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd, har på de nordiske borgers hverdag, svarer kun 6 %, at de føler, at de har en stor indflydelse på deres hverdag (10,9 og 8 på 10-punktsskalaen), 36 % nogen indflydelse (7, 6, 5 og 4 på 10-punktsskalaen) og 30 % meget lidt eller ingen indflydelse (3, 2 og 1 på 10 punktsskalaen). I Norge er den største andel af borgerne, 10 %, som føler at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråds beslutninger har en stor indflydelse på deres hverdag. Omvendt er det for Danmark og Island, hvor kun 3 % af borgerne føler, at Nordisk Råd og Nordisk Ministerråds beslutninger har en stor indflydelse på deres hverdag.

Generelt er der i alle landene en stor andel, fra 23 % i Finland til 37 % i Sverige, som ikke kan svare på spørgsmålet.

Spørgsmål 3

På en skala fra 1 til 10 hvor stor indflydelse har beslutninger som træffes i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd på din hverdag?

■	DK	SE	N	FIN	IS	Total
1 Har absolut ingen indflydelse	8 %	13 %	6 %	13 %	18 %	11 %
2	10 %	6 %	5 %	11 %	7 %	8 %
3	15 %	7 %	9 %	11 %	10 %	10 %
4	13 %	8 %	7 %	7 %	9 %	9 %
5	16 %	12 %	14 %	12 %	11 %	13 %
6	7 %	4 %	11 %	8 %	5 %	7 %
7	5 %	6 %	12 %	8 %	4 %	7 %
8	2 %	3 %	5 %	4 %	2 %	3 %
9	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %
10 Har meget stor indflydelse	1 %	3 %	3 %	1 %	1 %	2 %
Ved ikke	23 %	37 %	26 %	23 %	33 %	28 %
Gennemsnit	4.04	4.24	5.09	4.11	3.50	4.22

N=2193 Gennemsnittet er udregnet uden kategorien „Ved ikke“.

Spørgsmål 4

Hvor stor indflydelse har beslutninger som træffes i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd på din hverdag?

■	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Ingen indflydelse	33 %	26 %	20 %	35 %	36 %	30 %
Nogen indflydelse	41 %	31 %	44 %	36 %	29 %	36 %
Stor indflydelse	3 %	7 %	10 %	6 %	3 %	6 %
Ved ikke	23 %	37 %	26 %	23 %	33 %	28 %
Gennemsnit	4.04	4.24	5.09	4.11	3.50	4.22

N=2502. Gennemsnittet er udregnet uden kategorien „Ved ikke“. Kategorien „Ingen indflydelse“ er lavet på baggrund af svarkategorierne 1,2 og 3 på en 10-punktskala. Kategorien „Nogen indflydelse“ er lavet på baggrunde af svarkategorierne 4, 5, 6 og 7 på en 10-punktskala og kategorien „Stor indflydelse“ er lavet på baggrund af svarkategorierne 8, 9 og 10 på e 10-punktskala.

Bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænserne (83 %) og Miljøbeskyttelse og forbedring af miljøet (73 %) er de to områder, hvor borgerne i de nordiske lande ser det som en fordel, at de nordiske lande arbejder tæt sammen. På Island er billedet lidt anderledes, her nævnes At studere, få godkendt eksamener og forske (83 %) oftest efterfulgt af Bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænserne (81 %).

Spørgsmål 5

Inden for hvilke områder anser du det som en fordel, at de nordiske lande arbejder tæt sammen?

	DK		SE		N		FIN		IS		Total	
	'08	'07	'08	'07	'08	'07	'08	'07	'08	'07	'08	'07
Miljøbeskyttelse og forbedring af miljøet	79 %	94 %	77 %	93 %	71 %	89 %	74 %	90 %	65 %	84 %	73 %	90 %
At studere, få godkendt eksamener og forske	68 %	58 %	50 %	59 %	52 %	50 %	53 %	58 %	83 %	87 %	61 %	62 %
Udenrigs- og sikkerheds-politik	55 %	57 %	65 %	62 %	71 %	72 %	59 %	61 %	75 %	76 %	65 %	66 %
At bosætte sig og tage arbejde	66 %	58 %	68 %	63 %	48 %	37 %	49 %	44 %	72 %	42 %	61 %	49 %
At samarbejde om og at støtte kulturelle aktiviteter i Norden	52 %	56 %	46 %	52 %	43 %	44 %	43 %	57 %	61 %	61 %	49 %	54 %
Sikring af de nordiske sprogs fremtid i en global verden	43 %	42 %	42 %	42 %	33 %	31 %	30 %	32 %	50 %	56 %	40 %	41 %
Udvikling af de nordiske velfærdssamfund	54 %	60 %	49 %	51 %	50 %	47 %	50 %	60 %	54 %	59 %	51 %	55 %
Bekæmpe kriminalitet på tværs af grænser*	88 %		84 %		90 %		70 %		81 %		83 %	
Sikring af økonomisk vækst	39 %	52 %	54 %	59 %	43 %	46 %	34 %	32 %	55 %	50 %	45 %	48 %
Kultur*	46 %		42 %		43 %		37 %		55 %		45 %	
Sprog*	34 %		29 %		24 %		29 %		42 %		32 %	
Bekæmpelse af klimaforandringerne*	65 %		69 %		63 %		63 %		61 %		64 %	
Ingen af disse	1 %		3 %		2 %		3 %		2 %		2 %	

N2008=2502, N2007=2409. * Var ikke en svarkategori i 2007

Det vigtigste område inden for det nordiske samarbejde anser borgerne at være bekæmpelse af kriminalitet på tværs af grænser (27 %) efterfulgt af miljøbeskyttelse og forbedring af miljøet (16 %). Omvendt er der et lavere engagement i de mere langsigtede områder som sprog (1 %), sikring af de nordiske sprogs fremtid i en global verden (2 %) og kultur (2 %). På Island er billedet lidt anderledes. Bekæmpelse af kriminalitet er stadig det vigtigste (21 %), men parametre som at studere (15 %) og bosætte sig og tage arbejde (10 %) er vigtigere end miljøbeskyttelse (7 %).

Spørgsmål 6

Hvilket område inden for det nordiske samarbejde,
anser du for at være det vigtigste?

	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Miljøbeskyttelse og forbedring af miljøet	20 %	16 %	13 %	24 %	7 %	16 %
At studere, få godkendt eksaminer og forske	5 %	2 %	4 %	4 %	15 %	6 %
Udenrigs- og sikkerhedspolitik	6 %	8 %	15 %	13 %	8 %	10 %
At bosætte sig og tage arbejde	4 %	6 %	3 %	2 %	10 %	5 %
At samarbejde om og at støtte kulturelle aktiviteter i Norden	5 %	1 %	1 %	1 %	3 %	2 %
Sikring af de nordiske sprogs fremtid i en global verden	3 %	2 %	2 %	1 %	2 %	2 %
Udvikling af de nordiske velfærdssamfund	10 %	7 %	7 %	12 %	9 %	9 %
Bekæmpe kriminalitet på tværs af grænser	26 %	30 %	36 %	23 %	21 %	27 %
Sikring af økonomisk vækst	5 %	7 %	4 %	3 %	5 %	5 %
Kultur	3 %	2 %	2 %	2 %	3 %	2 %
Sprog	1 %	0 %	0 %	1 %	2 %	1 %
Bekæmpelse af klimaforandringerne	10 %	13 %	8 %	8 %	5 %	9 %
Ved ikke	3 %	6 %	4 %	7 %	9 %	6 %

N=2502

Velfærdsområderne ligestilling (59 %) samt uddannelse og forskning (52 %) er områder, som de fleste mener, „vi“ er gode til i Norden. Omvendt opfatter ikke mange områderne ældrepleje (23 %) og hjælp til de svageste i samfundet (26 %) som noget, „vi“ er specielt gode til i Norden.

Spørgsmål 7

Hvilke af nedenstående velfærdsområder er vi gode til i Norden?

	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Ligestilling	54 %	60 %	66 %	68 %	48 %	59 %
Børnepasning	42 %	51 %	33 %	39 %	33 %	39 %
Ældrepleje	29 %	27 %	14 %	20 %	23 %	23 %
Uddannelse og forskning	60 %	43 %	38 %	63 %	59 %	52 %
Hjælp til de svageste i samfundet	41 %	23 %	19 %	22 %	22 %	26 %
Effektivt sygehus- og sundhedsvæsen	31 %	39 %	21 %	38 %	48 %	35 %
Ingen af disse	10 %	15 %	16 %	8 %	16 %	13 %

N=2502

På spørgsmålet om, hvorvidt „Norden skal markedsføre sig internationalt“, er 67 % af borgerne enige eller helt enige, godt 19 % er hverken eller og kun 8 % er uenig eller helt uenig i udsagnet.

Spørgsmål 8.

Hvor enig er du i at:

„Norden skal markedsføre sig internationalt“

	DK	SE	N	FIN	IS	Total
1 Helt uenig	10 %	2 %	5 %	4 %	7 %	5 %
2 uenig	2 %	2 %	2 %	3 %	5 %	3 %
3 Hverken enig eller uenig	16 %	15 %	21 %	15 %	30 %	19 %
4 Enig	42 %	41 %	44 %	45 %	35 %	41 %
5 Helt enig	29 %	34 %	25 %	28 %	15 %	26 %
Ved ikke	2 %	7 %	4 %	6 %	8 %	5 %

N=2502

Den umiddelbart største fordel, som borgerne ser ved, at Norden markerer sig kraftigere internationalt, er muligheden for en større økonomisk vækst i Norden (20 %). Herefter følger, at Norden kan bruges som rollemodel for henholdsvis demokrati og menneskerettigheder (16 %) og klima og miljø (15 %).

Spørgsmål 9.

De nordiske regeringer har besluttet, at Norden skal markere sig kraftigere internationalt. Hvad er fordelene ved dette? Top1

	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Større økonomisk vækst i Norden	24 %	18 %	19 %	18 %	22 %	20 %
Mulighed for fri bevægelighed mellem de nordiske lande og resten af verden	8 %	8 %	10 %	8 %	7 %	8 %
Styrkelse af de nordiske landes konkurrenceevne	7 %	10 %	6 %	11 %	4 %	8 %
Styrkelse af landenes uddannelsesniveau	5 %	4 %	7 %	3 %	17 %	7 %
Større kulturel mangfoldighed/interkulturel dialog	5 %	10 %	7 %	5 %	4 %	6 %
Norden bliver synlig som rollemodel for demokrati og menneskerettigheder	20 %	12 %	17 %	13 %	17 %	16 %
Norden bliver synlig som rollemodel i arbejdet med klima og miljø	16 %	19 %	13 %	17 %	10 %	15 %

N=2502

77 % mener, at den nordiske samfundsmodel kan spille en rolle som forbillede for resten af verden.

Spørgsmål 10.

*Kan den nordiske samfundsmodel spille en rolle
som forbillede for resten af verden?*

	DK	SE	N	FIN	IS	Total
Ja	84 %	74 %	77 %	81 %	67 %	77 %
Nej	6 %	6 %	6 %	7 %	5 %	6 %
Ved ikke	10 %	20 %	17 %	13 %	28 %	18 %

N=2502

norden

Nordisk Ministerråd
Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

